Valiokunnan lausunto UaVL 1/2016 vp– E 18/2016 vp

Ulkoasiainvaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2016

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selvitys: Valtioneuvoston EU-vaikuttamisstrategia 2016 (E 18/2016 vp): Asia on saapunut ulkoasiainvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:
- ulkoasiainministeri Timo Soini, ulkoasiainministeriö
- osastopäällikkö Jukka Salovaara, ulkoasiainministeriö
- Suomen pysyvä edustaja EU:ssa, suurlähettiläs Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
- yksikön päällikkö Sari Rautio, ulkoasiainministeriö
- lähetystöneuvos Matti Nissinen, ulkoasiainministeriö
- apulaisosastopäällikkö Jori Arvonen, valtioneuvoston kanslia
- erityisasiantuntija Rasmus Hindrén, puolustusministeriö
- yksikön johtaja Olli Ruutu, puolustusministeriö

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Ulkoasiainvaliokunta pitää valtioneuvoston päätöstä korvata aiempi kerran vaalikaudessa laadittu EU-selonteko vuosittaisella EU-vaikuttamisstrategialla lähtökohtaisesti tuettavana. Poliittisen ohjauksen vahvistaminen ja eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien säännöllisempi varmistaminen ovat tärkeitä lähtökohtia. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa saaman tiedon mukaan vuosittain laadittavan strategian tavoitteena on myös entistä parempi vaikuttaminen komission vuosittaiseen työohjelmaan.

Vuoden aikajänne on EU-vaikuttamistyössä kuitenkin suhteellisen lyhyt jakso, ja siksi valiokunta korostaa Suomen pitkän tähtäimen EU-politiikasta huolehtimisen tärkeyttä uudessakin järjestelmässä. Hallitusohjelman linjausten ohella valtioneuvosto voi tarpeen vaatiessa jatkossakin antaa EU-vaikuttamisesta eduskunnalle selonteon pitkäjänteisyyden varmistamiseksi.

Valmis
5.0

Valiokunnan lausunto UaVL 1/2016 vp

Valiokunta yhtyy valtioneuvoston näkemykseen, jonka mukaan ministeriöiden laatimat omat hallinnonalan yksityiskohtaisemmat EU-vaikuttamissuunnitelmat ovat tärkeä osa EU-vaikuttamisstrategiaa.

Vuoden 2016 vaikuttamisstrategian osalta ulkoasiainvaliokunta pitää Suomen painopisteitä EU:n ulkoisen toiminnan ja turvallisuuden vahvistamiseksi perusteltuina valintoina. Painopisteitä käsitellään valiokunnassa yksityiskohtaisesti muissa yhteyksissä, joten tässä lausunnossa keskitytään EU-vaikuttamistyön yleisiin piirteisiin.

Aikataulutuksen osalta ulkoasiainvaliokunta pitää tärkeänä, että tulevien vuosien vaikuttamisstrategiat valmistellaan ja tuodaan eduskuntakäsittelyyn edellisen vuoden lopulla, jotta sovittujen painopisteiden mukainen vaikuttamistyö saadaan käyntiin oikea-aikaisesti.

Ulkoasiainvaliokunta painottaa EU:n sisäisen eheyden huomioimisen ja vahvistamisen tärkeyttä kaikessa Suomen EU-yhteistyössä. Tähän panostaminen on erityisen tärkeää nyt, kun EU on historiansa pahimmassa kriisissä. Solidaarisuuden rinnalla on varjeltava myös EU:n sisäistä toimintakykyä, minkä keskeisyys myös turvallisuuspolitiikassa niin ikään korostuu kriisien aikana.

Osana Suomen EU-vaikuttamista valiokunta korostaa kansallisten tavoitteiden saavuttamista tukevan ryhmävaikuttamisen hyödyntämistä kulloinkin käsiteltävänä olevan asian kannalta toimivimmalla mahdollisella maakokoonpanolla. Erityisesti Pohjoismaisen yhteistyön hyödyntäminen tulee mahdollisuuksien mukaan muistaa kaikissa relevanteissa asiakokonaisuuksissa.

Valiokunta huomioi tyytyväisyydellä asiantuntijakuulemisissa esitetyn arvion Suomen asemoitumisen vahvistumisesta EU:ssa. Edelleen on myönteistä, että valtioneuvosto panostaa EU-vaikuttavuuden arviointiin, kuten valiokunnalle asiantuntijakuulemisissa korostettiin. Valiokunta pitää tärkeänä vaikutusarvioinnin tulosten huomioimista seuraavan EU-vaikuttamisstrategian valmistelussa ja ylipäänsä vaikuttamistyön kehittämisessä.

Suomen tuloksekkaan EU-vaikuttamisen varmistamiseksi valiokunta painottaa maksimaalisen kontaktipinnan ylläpitämisen tärkeyttä kaikilla päätöksenteon ja vaikuttamisen tasoilla niin EU-pääkaupungeissa kuin Brysselissä.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ulkoasiainvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan edellä esitetyin painotuksin.

Helsingissä 27.4.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Antti Kaikkonen kesk

varapuheenjohtaja Pertti Salolainen kok
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Tiina Elovaara ps
jäsen Pekka Haavisto vihr
jäsen Susanna Huovinen sd
jäsen Seppo Kääriäinen kesk
jäsen Aila Paloniemi kesk
jäsen Antti Rinne sd
jäsen Veera Ruoho ps
jäsen Erkki Tuomioja sd
jäsen Stefan Wallin r
jäsen Matti Vanhanen kesk
jäsen Sofia Vikman kok
jäsen Ben Zyskowicz kok
varajäsen Ilkka Kanerva kok
varajäsen Jaana Pelkonen kok
varajäsen Mikko Savola kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tiina Larvala